ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 04/ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 3 ກໍລະກົດ 2007

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍການສຶກສາ
(ສະບັບປັບປຸງ)

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາ ກໍານົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການສຶກສາ ເພື່ອພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ສ້າງຄົນໃຫ້ກາຍເປັນພົນລະເມືອງດີ, ມີຄຸນສົມບັດສົມທໍາປະຕິວັດ,ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ, ມີວິຊາຊີບ ແລະ ຄວາມຊໍານານງານ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ, ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນຫລຸດພົ້ນອອກຈາກຄວາມທຸກຍາກ, ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ອຸດົມຮັ່ງມີ.

ມາດຕາ 2. ການສຶກສາ

ການສຶກສາ ແມ່ນຂະບວນວິວັດແຫ່ງການຮຽນ-ການສອນ ທາງດ້ານວິທະຍາສາດທໍາມະຊາດ, ສັງຄົມ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າທິດສະດີ, ພຶດຕິກໍາ ເພື່ອສ້າງຄົນໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຮອບດ້ານ, ມີຄຸນສົມບັດສົມທໍາປະຕິວັດ, ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ, ມີວິຊາຊີບ, ມີສຸຂະພາບ ພາລະນາໄມ, ມີຄວາມສີວິໄລທາງດ້ານຈິດໃຈ, ມີສິລະປະ, ມີລະບຽບວິໄນ, ມີນໍ້າໃຈຮັກປະເທດຊາດ ຮັກລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 3. ການອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຄໍາສັບຕ່າງໆ ທີ່ນໍາໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍດັ່ງນີ້:

1. **ການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນ ໝາຍເຖິງ** ຮູບແບບການສຶກສາໜຶ່ງ ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງການຮຽນ-ການສອນຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ ຢ່າງເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ, ມີການກໍານົດເວລາຮຽນ ແລະ ມີເນື້ອໃນຫຼັກສູດທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ;

2. **ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ໝາຍເຖິງ** ຮູບແບບການສຶກສາໜຶ່ງທີ່ດຳເນີນການຮຽນ-ການສອນ ຢູ່ນອກຫຼັກສູດປົກກະຕິ ລວມທັງການສຶກສາທາງໄກ ໂດຍບໍ່ຈຳກັດເວລາ, ສະຖານທີ່, ອາຍຸ, ເພດ, ໄວ ແລະ ອາຊີບ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ໂອກາດ ໃຫ້ພົນລະເມືອງທຸກຄົນໄດ້ສຶກສາຮໍ່າຮຽນ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ຕະຫລອດຊີວິດ ;
3. **ການສຶກສາຕາມອັດທະຍາໄສ ໝາຍເຖິງ** ການຮຽນ, ການຄົ້ນຄວ້າດ້ວຍຕົນເອງ ດ້ວຍຫລາຍຮູບການ ລວມທັງຜ່ານສື່ຕ່າງໆ ໂດຍບໍ່ຈຳກັດເວລາ, ເນື້ອໃນ ແລະ ສະຖານທີ່ຮຽນ;
4. **ແອັງຟອກມາຕິກ ໝາຍເຖິງ** ເຕັກໂນໂລຊີ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ(ICT);
5. **ຜູ້ທີ່ມີບັນຫາ ໝາຍເຖິງ** ຜູ້ຖືກກັກຂັງ, ດັດສ້າງ, ບຳບັດ ;
6. **ຫຼັກສູດເຊື່ອມຕໍ່ ຫຼື ຕໍ່ເນື່ອງ ໝາຍເຖິງ** ຫຼັກສູດວິຊາສະເພາະໃດໜຶ່ງທີ່ມີການເຊື່ອມຕໍ່ ຫຼື ຕໍ່ເນື່ອງ ຈາກລະດັບຕໍ່າຫາສູງ ແລະ ຈະໃຊ້ເວລາຮຽນສັ້ນກວ່າຫຼັກສູດປົກກະຕິ ;
7. **ຊີວະທັດ ໝາຍເຖິງ** ການສອນໃຫ້ຮູ້ເບິ່ງຄົນໃນທາງທີ່ຖືກຕ້ອງ ;
8. **ໂລກະທັດ ໝາຍເຖິງ** ການສອນໃຫ້ຮູ້ເບິ່ງໂລກໃນທາງທີ່ຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 4. ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການສຶກສາ

ລັດ ຖືເອົາການສຶກສາເປັນວຽກງານໃຈກາງ ຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ຖືສຳຄັນການພັດທະນາຄົນທາງດ້ານຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ຊີວະທັດ ແລະ ໂລກະທັດ ວິທະຍາສາດ ແລະ ກ້າວໜ້າ ກໍຄືສ້າງຄົນໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ, ຮູ້ຄົ້ນຄິດ, ມີວິຊາຊີບ, ສ້າງສັງຄົມໃຫ້ເປັນສັງຄົມແຫ່ງການຮຽນຮູ້ , ເສດຖະກິດແຫ່ງພູມປັນຍາ ເທື່ອລະກ້າວ.

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ຂະຫຍາຍການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ ແລະ ສູ້ຊົນປະຕິບັດການສຶກສາ ຊັ້ນປະຖົມສົມບູນພາກບັງຄັບ ໃຫ້ສຳເລັດຕາມຄາດໝາຍ.

ລັດ ເພີ່ມທະວີການລົງທຶນໃຫ້ແກ່ການສຶກສາ ແລະ ຖືເປັນບູລິມະສິດຂອງລາຍຈ່າຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ.

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ຕັ້ງໜ້າພັດທະນາການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ສ້າງໂອກາດ ໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການສຶກສາຢ່າງທົ່ວເຖິງ ໂດຍສະເພາະປະຊາຊົນຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫລີກ, ແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ພ້ອມທັງສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວໄດ້ຮໍ່າຮຽນວິຊາຊີບຫຼາຍຂຶ້ນ.

ລັດສົ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ ໃຫ້ບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ລວມທັງ ເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນເຂົ້າໃນການພັດທະນາການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ດ້ວຍນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນນະໂຍບາຍ ສິນເຊື່ອ, ຍົກເວັ້ນ ຫຼື ຫລຸດຜ່ອນພາສີ, ອາກອນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 5. ຫຼັກການຂອງການສຶກສາ

ການສຶກສາ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການພື້ນຖານດັ່ງນີ້ :

1. ການສຶກສາ ຕ້ອງດຳເນີນໄປຕາມທິດສັງຄົມນິຍົມ, ມີລັກສະນະຊາດ, ມະຫາຊົນ, ວິທະຍາສາດ ແລະ ທັນສະໄໝ ;
2. ການສຶກສາສາມັນ ຕ້ອງຕິດພັນກັບອາຊີວະສຶກສາ ;

3. ການສຶກສາຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ ຕ້ອງໄປຄຽງຄູ່ກັບການສຶກສາອົບຮົມຢູ່ໃນຄອບຄົວ, ສັງຄົມ ແລະ ນອກໂຮງຮຽນ ;
4. ການສຶກສາ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ ທິດສະດີຕິດພັນກັບພຶດຕິກຳ, ການຮຽນ ຕ້ອງໄປຄຽງຄູ່ກັບການປະຕິບັດຕົວຈິງ, ການສຶກສາ ຕ້ອງຕິດພັນກັບການອອກແຮງງານ ;
5. ການສຶກສາ ຕ້ອງຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ;
6. ການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບການສຶກສາພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ມາດຕາ 6. ສິດຂອງພົນລະເມືອງໃນການສຶກສາ

ພົນລະເມືອງທຸກຄົນ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກຊົນເຜົ່າ, ເຊື້ອຊາດ, ສາດສະໜາ, ເພດ,ໄວ ແລະ ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ລ້ວນແຕ່ມີສິດໄດ້ຮັບການສຶກສາ.

ມາດຕາ 7. ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງຕໍ່ການສຶກສາ

ການສຶກສາເປັນພາລະກິດຂອງມະຫາຊົນ. ບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງ ລ້ວນແຕ່ມີພັນທະໃນການປະກອບທຶນຮອນ, ວັດຖຸປະກອນ, ເຫື່ອແຮງ, ສະຕິປັນຍາ ເພື່ອພັດທະນາການສຶກສາໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ລວມທັງສຶກສາອົບຮົມ, ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຮຽນ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ.

ມາດຕາ 8. ການພົວພັນຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ເພື່ອພັດທະນາການສຶກສາ ດ້ວຍການຍາດແຍ່ງທຶນຮອນ, ການກໍ່ສ້າງ, ຍົກລະດັບພະນັກງານ, ແລກປ່ຽນບົດຮຽນດ້ານວິຊາການ, ການສິດສອນ, ການຄົ້ນຄວ້າ, ການບໍລິຫານ, ຄຸ້ມຄອງການສຶກສາ, ການຮັບຮູ້ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນກ່ຽວກັບ ຫຼັກສູດ, ປະກາສະນີຍະບັດ, ໃບຢັ້ງຢືນຄຸນວຸດທິດ້ານການສຶກສາ, ໃບຢັ້ງຢືນການຮຽນ ແລະ ອື່ນໆ.

ພາກທີ II
ລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ

ໝວດທີ 1
ຄວາມໝາຍ ແລະ ເນື້ອໃນ

ມາດຕາ 9. ຄວາມໝາຍ

ລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ເປັນລະບົບເອກະພາບ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ຄຽງຄູ່ກັນໄປໃນທຸກຊັ້ນ, ທຸກຂັ້ນການສຶກສາ ຊຶ່ງມີເນື້ອໃນ ຫຼັກສູດ ແລະ ຖານະ ທຽບເທົ່າກັນ.

ລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ແບ່ງເປັນຊັ້ນ ແລະ ຂັ້ນຮຽນຕ່າງໆ ນັບແຕ່ການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ ເຖິງການສຶກສາຊັ້ນສູງ.

ມາດຕາ 10. ເນື້ອໃນຂອງລະບົບການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນ

ເນື້ອໃນຂອງລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດຕາມຮູບແບບການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນປະກອບດ້ວຍ:

1. ການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ ;
2. ສາມັນສຶກສາ ;
3. ອາຊີວະສຶກສາ ;
4. ການສຶກສາຊັ້ນສູງ.

ການສ້າງລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນເພື່ອພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ໄດ້ມີເງື່ອນໄຂຮ່ຳຮຽນ, ຊອກຫາຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ໃນການພັດທະນາຕົນເອງ ແນໃສ່ຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ ໃຫ້ນັບມື້ນັບຈະເລີນກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 11. ເນື້ອໃນຂອງລະບົບການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ

ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ມີເນື້ອໃນ ແລະ ຊັ້ນຮຽນຄືກັນກັບການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນ ແຕ່ວິທີການ, ເວລາ ແລະ ຮູບການຈັດການຮຽນ-ການສອນ ແຕກຕ່າງຈາກການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນ.

ການສຶກສາຕາມອັດທະຍາໄສ ແມ່ນຮູບການໜຶ່ງຂອງການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ຊຶ່ງມີເນື້ອໃນກວ້າງຂວາງ ແລະ ບໍ່ຈຳກັດຂອບເຂດ ທັງແມ່ນການຮຽນ, ການຄົ້ນຄວ້າດ້ວຍຕົນເອງ ດ້ວຍຫຼາຍວິທີ ລວມທັງ ຜ່ານສື່ຕ່າງໆ ຊຶ່ງບໍ່ຈຳກັດເວລາ, ເນື້ອໃນ ແລະ ສະຖານທີ່ຮຽນ.

ມາດຕາ 12. ກຳນົດເວລາຮຽນ

ກຳນົດເວລາຮຽນຂອງການສຶກສາທຸກຊັ້ນ, ທຸກຂັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຈຸດປະສົງ, ເນື້ອໃນ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຂອງການສຶກສາ ຊຶ່ງແມ່ນລັດຖະບານເປັນຜູ້ກຳນົດ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ.

ມາດຕາ 13. ການແນະນຳ

ຂະແໜງການສຶກສາ ມີການຈັດຕັ້ງແນະນຳ, ໃຫ້ຄຳປຶກສາກ່ຽວກັບການຮຽນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮຽນ ໃນແຕ່ລະຊັ້ນ, ຂັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຮຽນໄດ້ເສີມຂະຫຍາຍການຮຽນຂອງຕົນຕາມຄວາມມັກ, ຄວາມສາມາດ, ພອນສະຫວັນ, ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ, ໂອກາດ ແລະ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງຕະຫລາດແຮງງານ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ໝວດທີ 2
ການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ

ມາດຕາ 14. ຄວາມໝາຍ

ການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ ໝາຍເຖິງ ການລ້ຽງດູ, ການຮຽນ-ການສອນເດັກ ຢູ່ເຮືອນລ້ຽງເດັກ ແລະ ໂຮງຮຽນອະນຸບານ. ເຮືອນລ້ຽງເດັກ ຮັບເດັກແຕ່ອາຍຸ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ, ໂຮງຮຽນອະນຸບານ ຮັບເດັກແຕ່ອາຍຸ ສາມປີ ຫາ ອາຍຸເຂົ້າຮຽນ ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ.

ມາດຕາ 15. ເນື້ອໃນ

ເນື້ອໃນການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ພັດທະນາການ ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ, ມີຄວາມຮູ້ໃນເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບການເວົ້າ, ການຂຽນ, ການອ່ານ, ການຟັງ, ການເບິ່ງ, ການແຕ້ມ, ຮູ້ຮັກພໍ່ແມ່, ຮັກຄູ, ຮັກຜູ້ນຳ, ຮັກປະເທດຊາດ, ທຳມະຊາດ, ຄວາມສະ ອາດ, ສ້າງໃຫ້ເດັກມີພອນສະຫວັນ, ປູກຝັງຈິດສຳນຶກໃຫ້ເດັກຮັກການຮຽນ ແລະ ກະກຽມເຂົ້າຮຽນຊັ້ນປະ ຖົມສຶກສາ.

ໝວດທີ 3
ສາມັນສຶກສາ

ມາດຕາ 16. ສາມັນສຶກສາ

ສາມັນສຶກສາ ແມ່ນການຮຽນ-ການສອນ ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານທົ່ວໄປ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ປະຖົມສຶກສາ, ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ, ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ແລະ ໃຊ້ເວລາຮຽນທັງໝົດ ສິບສອງປີ.

ມາດຕາ 17. ປະຖົມສຶກສາ

ປະຖົມສຶກສາ ແມ່ນການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນຂອງສາຍສາມັນສຶກສາ, ມີກຳນົດເວລາຮຽນ ຫ້າປີ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ຮຽນ ມີຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປທາງດ້ານວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ-ສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດສາດ, ມີຄວາມສາມາດໃນການຟັງ, ການອ່ານ, ການເວົ້າ, ການເບິ່ງ, ການຖາມ, ການຂຽນພາສາລາວ ແລະ ການຄິດໄລ່, ຮູ້ຮັກສາສຸຂະພາບ, ຮັກສາຄວາມສະອາດ, ຮັກສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຮູ້ສິລະປະວັດທະນະທຳລາວ, ຮຽນພາສາຕ່າງປະເທດ ໂດຍເລີ່ມແຕ່ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາປີທີ ສາມ ຂຶ້ນໄປ.

ປະຖົມສຶກສາສົມບູນ ເປັນການສຶກສາພາກບັງຄັບ ສຳລັບພົນລະເມືອງລາວບັນດາເຜົ່າ ທີ່ມີອາຍຸ ແຕ່ຫົກປີຂຶ້ນໄປ.

ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບວາງມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນລາວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນເດັກທຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນເກນອາຍຸຮຽນ ມີໂອກາດເຂົ້າຮຽນຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ສັງຄົມ, ຊຸມຊົນ, ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກທຸກຄົນໄດ້ຮຽນຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ.

ມາດຕາ 18. ມັດທະຍົມສຶກສາ

ມັດທະຍົມສຶກສາ ແມ່ນການສຶກສາຖັດຈາກຊັ້ນປະຖົມສຶກສາຂຶ້ນໄປ ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ໃຫ້ຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປ ແລະ ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອການຮຽນຕໍ່ ຫຼື ການປະກອບອາຊີບ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມັດທະຍົມສຶກສາ ປະກອບດ້ວຍ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ :

- ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ແມ່ນການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ຊຶ່ງມີກຳນົດ ເວລາຮຽນ ສີ່ ປີ, ມີໜ້າທີ່ໃຫ້ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານທາງດ້ານ ພາສາລາວ, ຄະນິດສາດ, ວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ-ສັງຄົມ, ລະບຽບ ກົດໝາຍ, ແອັງຟອກມາຕິກ, ພາສາຕ່າງປະເທດ, ເຕັກນິກ ແລະ ວິຊາຊີບ;
- ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ແມ່ນການສຶກສາທີ່ສືບຕໍ່ການຮຽນ-ການສອນຈາກມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ຊຶ່ງມີກຳນົດເວລາຮຽນ ສາມປີ, ມີໜ້າທີ່ ຍົກລະດັບ ແລະ ຂະຫຍາຍເນື້ອໃນທີ່ໄດ້ຮຽນຢູ່ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງຕ້ອງລົງເລິກບາງວິຊາ ເພື່ອພັດທະນາຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ພອນສະຫວັນຂອງຜູ້ຮຽນ.

ລັດຖະບານ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ຊຸມຊົນ ແລະ ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ຮຽນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສະໜອງທຶນຮອນ, ພາຫະນະ, ວັດຖຸປະກອບເຕັກນິກ, ເຄື່ອງທົດລອງ, ສື່ການຮຽນ-ການສອນ ໃຫ້ແກ່ມັດທະຍົມສຶກສາ ຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການທີ່ຈຳເປັນ.

ໝວດທີ 4
ອາຊີວະສຶກສາ

ມາດຕາ 19. ຄວາມໝາຍ

ອາຊີວະສຶກສາ ແມ່ນການຮຽນ-ການສອນກ່ຽວກັບ ເຕັກນິກ ວິຊາຊີບ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຮຽນມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ດ້ານວິຊາສະເພາະ, ມີວຽກເຮັດງານທຳ, ກາຍເປັນຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ມີວິໄນແຮງງານ, ມີສີມືແຮງງານ, ຄຸນສົມບັດສົມທຳປະຕິວັດ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນເປັນທັນສະໄໝ.

ມາດຕາ 20. ໂຄງປະກອບອາຊີວະສຶກສາ

ອາຊີວະສຶກສາ ປະກອບດ້ວຍ :

1. ວິຊາຊີບຊັ້ນຕົ້ນ: ແມ່ນການສຶກສາ ວິຊາຊີບຊຳນານງານ ສຳລັບນັກຮຽນທີ່ຈົບມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ຫຼື ທຽບເທົ່າຂຶ້ນໄປ, ໃຊ້ເວລາຮຽນແຕ່ ຫົກເດືອນ ຫາ ສາມປີ ;
2. ວິຊາຊີບຊັ້ນກາງ: ແມ່ນການສຶກສາ ເຕັກນິກ-ວິຊາຊີບ ສຳລັບນັກຮຽນທີ່ຈົບວິຊາຊີບຊັ້ນຕົ້ນ, ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ຫຼື ທຽບເທົ່າ ໃຊ້ເວລາຮຽນ ສອງ ຫາ ສາມປີ ໃນຫຼັກສູດປົກກະຕິ ແລະ ໜຶ່ງ ຫາ ສອງປີ ສຳລັບການສຶກສາວິຊາຊີບ ຕາມຫຼັກສູດຕໍ່ເນື່ອງ ຫຼື ເຊື່ອມຕໍ່ ;
3. ວິຊາຊີບຊັ້ນສູງ: ແມ່ນການສຶກສາເຕັກນິກ-ວິຊາຊີບ ໃນລະດັບວິທະຍາໄລ, ສູນການສຶກສາ ຫຼື ສະຖາບັນການສຶກສາ, ທຽບເທົ່າວິທະຍາໄລ ຊຶ່ງຮັບເອົານັກຮຽນທີ່ຈົບວິຊາຊີບຊັ້ນກາງ, ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ຫຼື ທຽບເທົ່າຂຶ້ນໄປ ໃຊ້ເວລາຮຽນສອງ ຫາ ສາມປີ ໃນ

ຫຼັກສູດປົກກະຕິ ແລະ ໜຶ່ງ ຫາ ສອງປີ ສຳລັບການສຶກສາວິຊາຊີບ ຕາມຫຼັກສູດຕໍ່ເນື່ອງ ຫຼື ເຊື່ອມຕໍ່.

ໝວດທີ 5
ການສຶກສາຊັ້ນສູງ

ມາດຕາ 21. ຄວາມໝາຍ

ການສຶກສາຊັ້ນສູງ ໝາຍເຖິງການສຶກສາຖັດຈາກຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ, ອາຊີວະສຶກສາວິຊາຊີບຊັ້ນກາງ ຫລື ຊັ້ນສູງຂຶ້ນໄປ ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ສ້າງນັກວິຊາການ, ນັກວິທະຍາສາດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດໃນລະດັບສູງ ອອກຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ແລະ ສາມາດປະກອບອາຊີບດ້ວຍຕົນເອງ.

ການສຶກສາຊັ້ນສູງໃຫ້ນັບແຕ່ ລະດັບອະນຸປະລິນຍາເຖິງປະລິນຍາເອກ.

ມາດຕາ 22. ໂຄງປະກອບການສຶກສາຊັ້ນສູງ

ການສຶກສາຊັ້ນສູງ ປະກອບດ້ວຍລະດັບຕ່າງໆ ດັ່ງນີ້ :

1. ອະນຸປະລິນຍາ ໃຊ້ເວລາສຶກສາ ສອງ ຫາ ສາມປີ ສຳລັບຫຼັກສູດປົກກະຕິ ແລະ ໜຶ່ງປີເຄິ່ງຂຶ້ນໄປ ສຳລັບຫຼັກສູດຕໍ່ເນື່ອງ ຫຼື ເຊື່ອມຕໍ່ ;
2. ປະລິນຍາຕີ ໃຊ້ເວລາສຶກສາ ສີ່ປີຂຶ້ນໄປ ສຳລັບຫຼັກສູດປົກກະຕິ ແລະ ໜຶ່ງປີເຄິ່ງ ຂຶ້ນໄປ ສຳລັບຫຼັກສູດຕໍ່ເນື່ອງ ຫຼື ເຊື່ອມຕໍ່ ;
3. ຫລັງປະລິນຍາຕີ ລົງເລິກຂະແໜງການ ຫຼືຊ່ຽວຊານ ໃຊ້ເວລາສຶກສາ ໜຶ່ງປີຂຶ້ນໄປ ;

   ສຳລັບ ຜູ້ທີ່ຮຽນຫລັກສູດປະລິນຍາໂທຕ່ຳກວ່າສອງປີ ແລະ ຜູ້ທີ່ຮຽນຊ່ຽວຊານ ຫລັງປະ ລິນຍາຕີ ນັບແຕ່ ສາມປີຂຶ້ນໄປ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຕ່າງຫາກ.
4. ປະລິນຍາໂທ ແມ່ນການສຶກສາຖັດຈາກປະລິນຍາຕີ ຫຼື ທຽບເທົ່າຂຶ້ນໄປ, ໃຊ້ເວລາສຶກສາ ສອງປີຂຶ້ນໄປ;
5. ປະລິນຍາເອກ ແມ່ນການສຶກສາຖັດຈາກປະລິນຍາໂທ ຫຼື ທຽບເທົ່າ, ໃຊ້ເວລາສຶກສາ ສາມປີຂຶ້ນໄປ.

ພາກທີ III
ສະຖານທີ່ການສຶກສາ

ມາດຕາ 23. ສະຖານທີ່ການສຶກສາ

ສະຖານທີ່ການສຶກສາ ແມ່ນບ່ອນດຳເນີນການຮຽນ-ການສອນທັງໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ນອກໂຮງຮຽນ ປະກອບມີຫຼາຍຊັ້ນຮຽນ ນັບແຕ່ເຮືອນລ້ຽງເດັກ, ໂຮງຮຽນອະນຸບານ ຮອດສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ ລວມທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ.

ໃນຊັ້ນອະນຸບານ, ຊັ້ນປະຖົມ, ຊັ້ນມັດທະຍົມ ແລະ ອາຊີວະສຶກສາ ວິຊາຊີບຊັ້ນຕົ້ນ, ວິຊາຊີບຊັ້ນກາງ ເອີ້ນວ່າ ໂຮງຮຽນ ຫຼື ສູນການສຶກສາ.

ໃນອາຊີວະສຶກສາ ວິຊາຊີບຊັ້ນສູງ ແລະ ການສຶກສາຊັ້ນສູງ ເອີ້ນວ່າ ສະຖາບັນການສຶກສາ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ວິທະຍາໄລ ຫລື ມະຫາວິທະຍາໄລ ຕາມຂະໜາດ, ຫລັກສູດການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ.

ມາດຕາ 24. ການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ

ການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ ພ້ອມກັນນັ້ນ ລັດສົ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ພາກເອກະຊົນ ສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ.

ການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການສຶກສາ ແລະ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ ຈາກກະຊວງສຶກສາທິການ.

ການສ້າງຕັ້ງວິທະຍາໄລ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ລົງເລິກຂະແໜງການ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕາມມາດຕະຖານລວມ ທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການວາງອອກ ໂດຍແມ່ນຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຜູ້ສ້າງຕັ້ງ ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ.

ມາດຕາ 25. ການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນພິເສດສຳລັບຄົນພິການ

ລັດສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນພິເສດສຳລັບຄົນພິການ ທີ່ບໍ່ສາມາດຮຽນຮ່ວມກັບຜູ້ຮຽນປົກກະຕິໄດ້.

ລັດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ພາກເອກະຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ປະກອບສ່ວນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ສະໜັບສະໜູນ ທາງດ້ານທຶນຮອນ, ອຸປະກອນ ແລະ ອື່ນໆ ໃນການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 26. ໜ້າທີ່, ສິດ ຂອງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ

ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາຂອງລັດ, ເອກະຊົນ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ດັ່ງນີ້ :

1. ປະຕິບັດແນວທາງນະໂຍບາຍການສຶກສາຂອງພັກ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງ ຕ່າງໆ ຂອງຕົນ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ;
2. ວາງລະບຽບການຕ່າງໆ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ຕາມຈຸດພິເສດຂອງຕົນ;
3. ຈັດຕັ້ງການຮຽນ-ການສອນ ໃຫ້ຄົບຕາມເນື້ອໃນຫຼັກສູດ ທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການວາງອອກ ;
4. ຢັ້ງຢືນການສຶກສາຕາມຊັ້ນຂອງຜູ້ຮຽນ;
5. ຮັບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ຄູ-ອາຈານ, ຜູ້ຮຽນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ ຕາມລະບຽບການ;
6. ຍ້ອງຍໍຄູ-ອາຈານ, ຜູ້ຮຽນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ, ປະຕິບັດວິໄນ ຕໍ່ຜູ້ລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ;

7. ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຄູ-ອາຈານ, ຜູ້ຮຽນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ;
8. ປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງ, ການຈັດຕັ້ງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຊຸມຊົນ, ສະມາຄົມພໍ່ແມ່ນັກຮຽນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ-ບໍລິຫານ ສະຖານທີ່ການສຶກສາຂອງຕົນ;
9. ເກັບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ ການຮຽນ - ການສອນ ຕາມນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ ;
10. ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້, ປົກປັກຮັກສາອາຄານສະຖານທີ່, ວັດຖຸປະກອນ, ສື່ການຮຽນ-ການສອນ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຕາມລະບຽບການຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
11. ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ;
12. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 27. ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ ການສຶກສາ

ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ຕ້ອງມີອາຄານສະຖານທີ່, ວັດຖຸປະກອນການສຶກສາ, ສື່ການຮຽນ-ການສອນ, ຫ້ອງສະໝຸດ, ຫ້ອງທົດລອງ, ເຄື່ອງທົດລອງ, ເດີ່ນກິລາ, ອຸປະກອນການກິລາ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານ ໂດຍລັດເປັນຜູ້ກຳນົດ ຕາມລະດັບຂອງຊັ້ນຮຽນ.

ພາກທີ IV
ຫຼັກສູດການສຶກສາ

ມາດຕາ 28. ຫຼັກສູດການສຶກສາ

ຫຼັກສູດການສຶກສາ ແມ່ນເອກະສານ ທີ່ກຳນົດຈຸດໝາຍຂອງການສຶກສາ, ໂຄງສ້າງເນື້ອໃນວິຊາຕ່າງໆ, ວິທີການຈັດຕັ້ງການຮຽນ-ການສອນຂອງແຕ່ລະຊັ້ນ, ການວັດຜົນຂອງວິຊາຮຽນຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ຮຽນມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ.

ຫຼັກສູດການສຶກສາ ຕ້ອງຮັບປະກັນລັກສະນະທັນສະໄໝ, ໝັ້ນທ່ຽງ, ຕໍ່ເນື່ອງ ລະຫວ່າງຊັ້ນຮຽນຕ່າງໆ ຊຶ່ງສະແດງອອກເປັນປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືສອນ ທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ.

ຫຼັກສູດການສຶກສາ ແມ່ນເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວປະເທດ ; ສຳລັບທ້ອງຖິ່ນໃດທີ່ມີຈຸດພິເສດ, ທ່າແຮງ ແລະ ພູມປັນຍາທີ່ໂດດເດັ່ນ ກໍສາມາດກຳນົດເຂົ້າເປັນຫຼັກສູດຂອງຕົນໄດ້.

ມາດຕາ 29. ການທຽບເທົ່າເນື້ອໃນຫຼັກສູດ

ເນື້ອໃນຫຼັກສູດຂອງແຕ່ລະຊັ້ນ ແລະ ແຕ່ລະຂັ້ນ ໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ນອກໂຮງຮຽນ ຕ້ອງມີມາດຕະຖານ ແລະ ປະກາສະນີຍະບັດ ທຽບເທົ່າກັນ.

ມາດຕາ 30. ການພັດທະນາ ແລະ ການປັບປຸງຫຼັກສູດ

ໂຮງຮຽນ, ສູນການສຶກສາ, ວິທະຍາໄລ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ພັດທະ ນາ ແລະ ປັບປຸງຫຼັກສູດການສຶກສາຂອງຕົນ ຕາມແຜນປະຕິຮູບການສຶກສາ ແລະ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍແມ່ນອົງການທີ່ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຜູ້ຮັບຮອງ.

ມາດຕາ 31. ການອະນຸມັດຫຼັກສູດ

ຫຼັກສູດການສຶກສາ ທຸກຊັ້ນ, ທຸກຂັ້ນ ແລະ ທຸກຮູບແບບໃນລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ແມ່ນກະ ຊວງສຶກສາທິການ ອະນຸມັດ ແລະ ປະກາດໃຊ້.

ຫຼັກສູດການສຶກສາສະເພາະທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກສາມ ມາດຕາ 28 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແມ່ນພະແນກສຶກສາ ແຂວງ, ນະຄອນ ເປັນຜູ້ອະນຸມັດ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກກະຊວງສຶກສາທິການ.

ຫຼັກສູດວິຊາສະເພາະຂະແໜງການ ແມ່ນຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ ສະເໜີ ໃຫ້ກະຊວງສຶກສາທິການເປັນຜູ້ອະນຸມັດ.

ມາດຕາ 32. ການສອບເສັງ ແລະ ການອອກປະກາສະນີຍະບັດ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ເປັນຜູ້ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການສອບເສັງ, ການອອກປະກາສະນີຍະບັດ ຂອງທຸກຊັ້ນ, ທຸກຂັ້ນ, ທຸກລະດັບ ທີ່ຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງມະຫາພາກຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ຮັບຮອງ ການທຽບປະກາສະນີຍະບັດການສຶກສາ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 33. ພາສາທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາ

ພາສາລາວ ແລະ ອັກສອນລາວ ແມ່ນພາສາ ແລະ ອັກສອນທາງການ ທີ່ໃຊ້ໃນການຮຽນ-ການສອນໃນທຸກໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະສະຖາບັນ ການສຶກສາ. ການສອນເປັນພາສາຕ່າງປະເທດນັ້ນ ກໍສາມາດດຳເນີນໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດ ຈາກກະຊວງສຶກສາທິການ.

ລັດສົ່ງເສີມການຮຽນ-ການສອນ ພາສາຕ່າງປະເທດຢ່າງກວ້າງຂວາງ .

ພາກທີ V
ຜູ້ຮຽນ

ມາດຕາ 34. ຜູ້ຮຽນ

ຜູ້ຮຽນ ແມ່ນຜູ້ທີ່ກຳລັງສຶກສາຮ່ຳຮຽນ ຫຼື ຄົ້ນຄວ້າຢູ່ທຸກຊັ້ນ, ທຸກຂັ້ນ ໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ນອກໂຮງຮຽນ ຂອງລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ.

ຜູ້ຮຽນ ຢູ່ໃນການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ, ສາມັນສຶກສາ, ອາຊີວະສຶກສາ ວິຊາຊີບຊັ້ນຕົ້ນ, ວິຊາຊີບຊັ້ນກາງ, ສູນວິຊາຊີບ, ສູນການສຶກສາຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຜູ້ຮຽນກຽມມະຫາວິທະຍາໄລ ເອີ້ນວ່າ ນັກຮຽນ.

ຜູ້ຮຽນ ຢູ່ໃນອາຊີວະສຶກສາ ວິຊາຊີບຊັ້ນສູງ, ວິທະຍາໄລ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ລະດັບປະລິນຍາໂທ ເອີ້ນວ່າ ນັກສຶກສາ.

ຜູ້ຮຽນລະດັບປະລິນຍາເອກ ເອີ້ນວ່າ ນັກຄົ້ນຄວ້າ.

ມາດຕາ 35. ສິດສະເໝີພາບຂອງຜູ້ຮຽນ

ຜູ້ຮຽນທຸກຄົນ ມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນການສຶກສາຮໍ່າຮຽນ, ຄົ້ນຄວ້າ, ສະແຫວງຫາຄວາມກ້າວໜ້າ. ໂຮງຮຽນ, ສູນ, ສະຖາບັນ ການສຶກສາທຸກຂັ້ນ ແລະ ອົງການບໍລິຫານການສຶກສາທຸກຂັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນການປະຕິບັດສິດສະເໝີພາບຂອງຜູ້ຮຽນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ເພດຍິງ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ຄົນພິການ.

ມາດຕາ 36. ການອຸດໜູນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຮຽນ

ລັດ ມີລະບອບອຸດໜູນແກ່ຜູ້ຮຽນທີ່ຄອບຄົວທຸກຍາກ, ຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເພດຍິງ, ຊົນເຜົ່າ, ຜູ້ຮຽນທີ່ມີພອນສະຫວັນ ຫຼື ຮຽນເກັ່ງ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ລັດກໍ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສັງຄົມ ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຮຽນດັ່ງກ່າວ ດ້ວຍຮູບການທີ່ເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 37. ການອຸດໜູນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຮຽນທີ່ເປັນຄົນພິການ

ລັດ ມີລະບອບອຸດໜູນຜູ້ຮຽນທີ່ເປັນຄົນພິການ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ລັດກໍ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສັງຄົມ ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຮຽນດັ່ງກ່າວ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 38. ການສຶກສາສໍາລັບຜູ້ທີ່ມີບັນຫາ

ລັດ ມີໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂແກ່ຜູ້ທີ່ມີບັນຫາ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການສຶກສາ ແລະ ອົບຮົມດ້ານວິຊາຊີບ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 39. ໜ້າທີ່, ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ຮຽນ

ຜູ້ຮຽນມີໜ້າທີ່, ສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ປະຕິບັດຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍຂອງລັດ ແລະ ກົດລະບຽບຂອງໂຮງຮຽນ, ສູນ ຫຼື ສະຖາບັນ ການສຶກສາ;
2. ເອົາໃຈໃສ່ການຮຽນ, ຮຽນໃຫ້ສໍາເລັດ, ສ້າງຕົນເອງໃຫ້ມີຄວາມຮູ້, ມີຄຸນສົມບັດສິນທໍາປະຕິວັດ, ມີຄວາມຮັກຊາດ ແລະ ຝຶກຝົນຕົນເອງ ໃຫ້ເປັນພົນລະເມືອງດີຂອງຊາດ;
3. ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກໍາ ການຮຽນ-ການສອນຕ່າງໆ ລວມທັງກິດຈະກໍາ ສາທາລະນະປະໂຫຍດຕາມແຜນການຂອງໂຮງຮຽນ;
4. ເຄົາລົບ, ປະຕິບັດຕາມຄໍາສັ່ງສອນຂອງຜູ້ນໍາ, ຄູ - ອາຈານ ແລະ ຜູ້ປົກຄອງ;
5. ປົກປັກຮັກສາ, ບົວລະບັດໂຮງຮຽນ, ສູນ ຫຼື ສະຖາບັນການສຶກສາ ;
6. ສາມັກຄີຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນໃນການສຶກສາຮໍ່າຮຽນ ;
7. ຕ້ານສິ່ງຫຍໍ້ທໍ້ຕ່າງໆ ໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ສັງຄົມ ;
8. ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາດ້ານທຶນການສຶກສາ;
9. ໄດ້ຮັບການຕີລາຄາຢ່າງຍຸຕິທໍາ ກ່ຽວກັບຜົນການຮຽນ ແລະ ຄຸນສົມບັດ ;

10. ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນການສຶກສາ ແລະ ປະກາສະນີຍະບັດ ເມື່ອສຳເລັດການສຶກສາ ;
11. ນຳໃຊ້ອຸປະກອນການສຶກສາ, ສື່ການຮຽນ ແລະ ແຫຼ່ງຄວາມຮູ້ອື່ນໆ ລວມທັງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງໂຮງຮຽນ, ສູນ ຫຼື ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ຕາມລະບຽບການ ;
12. ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຕາມກົດລະບຽບ;
13. ສະເໜີຄຳຄິດຄຳເຫັນຂອງຕົນຕໍ່ຄູ-ອາຈານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ;
14. ຂ້າມຫ້ອງ, ຫຍໍ້ເວລາຮຽນ ສຳລັບຜູ້ຮຽນທີ່ມີພອນສະຫວັນ ຫຼື ຮຽນເກັ່ງ ;
15. ອາສາສະໝັກປະກອບສ່ວນວຽກງານຕ່າງໆ ຂອງສັງຄົມ ;
16. ປະຕິບັດໜ້າທີ່, ສິດ ແລະ ພັນທະອື່ນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 40. ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບຜູ້ຮຽນ

ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບຜູ້ຮຽນ ມີດັ່ງນີ້ :

1. ລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ, ລະບຽບວິໄນຂອງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ;
2. ພົວພັນກັບສິ່ງເສບຕິດທຸກປະເພດ ;
3. ພົວພັນກັບສິ່ງມຶນເມົາ, ສິ່ງລາມົກອານາຈານ, ຫຼິ້ນການພະນັນທຸກປະເພດ, ມົ້ວສຸມຢູ່ຮ້ານກິນດື່ມ ຫຼື ຮ້ານບັນເທີງ ;
4. ພົວພັນຊູ້ສາວ ທີ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມ ;
5. ຄອບຄອງອາວຸດ, ວັດຖຸລະເບີດທຸກຊະນິດ ;
6. ສ້າງກຸ່ມກ້ອນ, ພັກພວກ ເພື່ອກໍ່ຄວາມວຸ້ນວາຍຢູ່ໃນສັງຄົມ ;
7. ຂໍ້ຫ້າມອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ພາກທີ VI
ຄູ, ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານການສຶກສາ

ໝວດທີ 1
ຄູ

ມາດຕາ 41. ຄູ

ຄູ ໝາຍເຖິງຜູ້ທີ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ສິດສອນ, ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ສຶກສາອົບຮົມຜູ້ຮຽນ ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາຕ່າງໆ ຊຶ່ງແຕກຕ່າງຈາກບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ.

ຄູສອນຢູ່ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂອງພາກລັດ ແມ່ນລັດຖະກອນວິຊາການ ຊຶ່ງແຕກຕ່າງຈາກລັດຖະກອນບໍລິຫານທົ່ວໄປ.

ສຳລັບລະບຽບການຄຸ້ມຄອງຄູສອນນັ້ນ ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ກຳນົດສະເພາະ.

ມາດຕາ 42. ມາດຕະຖານຂອງຄູ

ຄູ ຕ້ອງມີມາດຕະຖານດັ່ງນີ້ :

1. ມີຫຼັກໝັ້ນ, ທັດສະນະການເມືອງຖືກຕ້ອງ, ຮັກ ແລະ ປົກປ້ອງລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ;
2. ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ຈັນຍາບັນຂອງຄູ, ຮັກອາຊີບຄູ, ມີມະນຸດສຳພັນທີ່ດີ, ເປັນແບບຢ່າງທີ່ດີໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮຽນ ;
3. ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ວິຊາສະເພາະ ໃນການສອນຢູ່ຊັ້ນຮຽນຕ່າງໆ ຕາມມາດຕະຖານທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການວາງອອກ;
4. ມີປະກາສະນີຍະບັດ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນວິຊາຄູ;
5. ມີຄວາມດຸໝັ່ນຊອກຮູ້ຮ່ຳຮຽນ ພັດທະນາຕົນເອງຢູ່ເລື້ອຍໆ;
6. ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ.

ມາດຕາ 43. ຕຳແໜ່ງ ແລະ ນາມມະຍົດ

ຄູສອນ ຂັ້ນຕ່າງໆ ມີຕຳແໜ່ງວິຊາການ, ນາມມະຍົດ, ກຽດຕິຄຸນ ແລະ ກິດຕິມະສັກ.

ຕຳແໜ່ງວິຊາການຂອງຄູ ທີ່ສອນຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ ມີຜູ້ຊ່ວຍອາຈານ, ອາຈານ, ຮອງສາດສະດາຈານ ແລະ ສາດສະດາຈານ.

ຕຳແໜ່ງວິຊາການຂອງຄູ ທີ່ສອນຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳກວ່າສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງມີ ຄູປະສົບການ, ຄູຊຳນານງານ, ຄູຊ່ຽວຊານ ແລະ ຄູຊ່ຽວຊານອາວຸໂສ.

ນາມມະຍົດຂອງຄູ ມີ ຄູປະຊາຊົນ ແລະ ຄູແຫ່ງຊາດ .

ມາດຕະຖານ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ຂອງຕຳແໜ່ງວິຊາການ, ນາມມະຍົດ, ກຽດຕິຄຸນ ແລະ ກິດຕິມະສັກ ຂອງຄູ ກຳນົດໄວ້ສະເພາະ.

ມາດຕາ 44. ການບຳລຸງ, ຍົກລະດັບຄູ

ລັດ, ອົງການຄຸ້ມຄອງຂະແໜງການສຶກສາທຸກຂັ້ນ ຕ້ອງສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ຄູ ໄດ້ຮັບການບຳລຸງ, ຍົກລະດັບຢູ່ເລື້ອຍໆ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ການຈັດຕັ້ງ, ສັງຄົມ, ຊຸມຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ກໍມີໜ້າທີ່ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ, ຊ່ວຍເຫຼືອ ຄູໃຫ້ໄດ້ຮັບການບຳລຸງ, ຍົກລະດັບຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ມາດຕາ 45. ໜ້າທີ່, ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຄູ

ຄູ ມີໜ້າທີ່, ສິດ ແລະ ພັນທະດັ່ງນີ້:

1. ສອນ, ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ບໍລິການວິຊາການແກ່ສັງຄົມ;
2. ສອນຕາມ ຫຼັກສູດ, ຄວາມຮູ້, ວິຊາສະເພາະ ຫຼື ຄວາມຊຳນານຂອງຕົນ;
3. ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ຕີລາຄາ ແລະ ວັດຜົນ ຜູ້ຮຽນຢ່າງເປັນທຳ;
4. ປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ, ລະບຽບວິໄນຂອງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ;
5. ເປັນແບບຢ່າງທີ່ດີ, ຮັກສາກຽດ ແລະ ສັກສີ ຂອງຕົນ;
6. ປະພຶດຕໍ່ຜູ້ຮຽນຢ່າງເປັນທຳ, ນັບຖື ແລະ ປົກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ຂອງຜູ້ຮຽນ;
7. ພັດທະນາ, ນຳໃຊ້ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ອາຄານສະຖານທີ່, ວັດຖຸປະກອນ, ສື່ການຮຽນ-ການສອນ;

8. ໄດ້ຮັບການບຳລຸງ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ທາງດ້ານວິຊາສະເພາະທີ່ຕົນສອນໃຫ້ສູງຂຶ້ນເລື້ອຍໆ;
9. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ກຽດສັກສີ ຂອງຕົນ;
10. ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
11. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຕາມການສັບຊ້ອນ, ບັນຈຸ, ຍົກຍ້າຍ, ມອບໝາຍ ຂອງການຈັດຕັ້ງ, ຂັ້ນເທິງ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໄປປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ.
12. ປົກປັກຮັກສາຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ສັງຄົມ;
13. ເຄື່ອນໄຫວນອກຫຼັກສູດ, ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ສັງຄົມ;
14. ປະຕິບັດໜ້າທີ່, ສິດ ແລະ ພັນທະອື່ນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 46. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຄູ

ລັດມີໜ້າທີ່ ວາງນະໂຍບາຍ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ການຍົກລະດັບວິຊາສະເພາະ, ຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຖານະທາງສັງຄົມ ຂອງຄູ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານດີເດັ່ນ, ຜູ້ມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງ, ຜູ້ໄປປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຢູ່ເຂດພູດອຍ, ຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ທຸລະກັນດານ, ຜູ້ສອນຫ້ອງຄວບ, ຜູ້ສອນຫ້ອງຄົນພິການ, ຄູບຳນານ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ລັດກໍສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສັງຄົມ ລວມທັງພາກເອກະຊົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຄູ;

ສຳລັບນະໂຍບາຍລະອຽດຕໍ່ຄູ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 47. ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບຄູ

ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບຄູ ມີດັ່ງນີ້ :

1. ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການສິດສອນ;
2. ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່, ຮັບສິນບົນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ,ຄອບຄົວ,ຈຸ້ມເຈື້ອ ຫຼື ພັກພວກ;
3. ບິດເບືອນເນື້ອໃນຫຼັກສູດ;
4. ທຸບຕີ, ຮ້າຍດ່າ, ທາລຸນ ຫຼື ລຳອຽງຕໍ່ຜູ້ຮຽນ;
5. ແບ່ງແຍກຄວາມສາມັກຄີ ຫຼື ສ້າງຄວາມປັ່ນປ່ວນພາຍໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ສັງຄົມ;
6. ເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມົກ ອານາຈານ;
7. ຊື້ຂາຍ, ພົວພັນກັບສິ່ງເສບຕິດທຸກປະເພດ, ຫລິ້ນການພະນັນ, ພົວພັນສັງຄົມຊູ້ສາວ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງກັບຜູ້ຮຽນ;
8. ຂໍ້ຫ້າມອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານ ການສຶກສາ

ມາດຕາ 48. ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ

ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ ຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານ, ກວດກາ ແລະ ອຳ

ນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຮຽນ-ການສອນ ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ, ສູນ, ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ແລະ ຢູ່ໃນອົງການຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານ ການສຶກສາ ຂັ້ນຕ່າງໆ.

ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ ປະກອບດ້ວຍ ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານການສຶກສາ, ຜູ້ກວດກາ ການສຶກສາ, ນັກວິຊາການ ແລະ ຜູ້ບໍລິການ ການສຶກສາ.

ຕໍາແໜ່ງ ແລະ ນາມມະຍົດ ຂອງບຸກຄະລາກອນການສຶກສາຂັ້ນຕ່າງໆ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດ ຕາ 43 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 49. ການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານການສຶກສາ

ການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານການສຶກສາ ແມ່ນການຊີ້ນໍາ, ນໍາພາ, ການວາງແຜນ,ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ນໍາ ໃຊ້, ກວດກາ, ສະຫລຸບ, ຕີລາຄາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ກ່ຽວກັບຄູ, ບຸກຄະລາກອນ, ຜູ້ຮຽນ, ງົບປະມານ, ເຄຫະສະຖານ, ພາຫະນະ, ວັດຖຸປະກອນ ຮັບໃຊ້ການຮຽນ-ການສອນ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງການ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ແຜນການພັດທະນາການສຶກ ສາຂອງລັດ.

ມາດຕາ 50. ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານການສຶກສາ

ການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານການສຶກສາ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການລວມສູນປະຊາທິປະໄຕ, ຂັ້ນລຸ່ມ ຂຶ້ນກັບຂັ້ນເທິງ, ບຸກຄົນຂຶ້ນກັບການຈັດຕັ້ງ ໂດຍມີການປະສານສົມທົບລະຫວ່າງສາຍຕັ້ງກັບສາຍຂວາງ.

ມາດຕາ 51. ຂໍ້ຫ້າມສໍາລັບບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ

ຂໍ້ຫ້າມສໍາລັບບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ ມີດັ່ງນີ້ :

1. ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ;
2. ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ, ກົດໜ່ວງ ຖ່ວງດຶງເອກະສານ;
3. ລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ ;
4. ສໍ້ລາດບັງຫຼວງ, ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່, ຮັບສິນບົນ, ເປີດເຜີຍຄວາມລັບ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ ;
5. ສ້າງກຸ່ມກ້ອນ, ພັກພວກ, ທ້ອງຖິ່ນ ແບ່ງແຍກຄວາມສາມັກຄີ ຫຼື ສ້າງຄວາມປັ່ນປ່ວນ ;
6. ພົວພັນກັບສິ່ງເສບຕິດທຸກປະເພດ ;
7. ຂໍ້ຫ້າມອື່ນ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ພາກທີ VII
ສັງຄົມກັບການສຶກສາ

ມາດຕາ 52. ພັນທະຂອງສັງຄົມຕໍ່ການສຶກສາ

ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ວິສາຫະກິດ, ຊຸມຊົນ, ລວມໝູ່ ແລະ ບຸກຄົນ ມີພັນທະປະກອບສ່ວນເຂົ້າ ໃນການພັດທະນາການສຶກສາ ດ້ວຍຮູບການຕ່າງໆ.

ບັນດາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການອື່ນໆ ມີພັນທະໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື, ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ຄູ, ຜູ້ຮຽນ ເຂົ້າໄປສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ທັດສະນະສຶກສາ ແລະ ຝຶກງານຢູ່ບ່ອນປະກອບການຂອງຕົນ.

ສື່ມວນຊົນຕ່າງໆ ມີພັນທະຈັດລາຍການ, ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ກ່ຽວກັບການສຶກສາ ເພື່ອຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິຊາຊີບ ແລະ ອື່ນໆ ແກ່ພົນລະເມືອງ.

ມາດຕາ 53. ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ

ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ມີພັນທະສ້າງເງື່ອນໄຂ, ອໍານວຍຄວາມສະດວກແກ່ລູກຫຼານ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການສຶກສາ, ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກໍາຕ່າງໆ, ຮ່ວມມືກັບໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູ ໃນການສຶກສາອົບຮົມລູກຫຼານຂອງຕົນ ໃຫ້ເປັນຜູ້ຮຽນດີ, ຮຽນເກັ່ງ, ເປັນພົນລະເມືອງດີຂອງຊາດ; ນອກ ຈາກນີ້ ກໍຍັງມີພັນທະປະກອບສ່ວນ ດ້ານທຶນຮອນ, ພາຫະນະ, ວັດຖຸປະກອນ, ສື່ການຮຽນ-ການສອນ, ການກໍ່ສ້າງ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ບູລະນະໂຮງຮຽນ.

ມາດຕາ 54. ພັນທະຂອງໂຮງຮຽນຕໍ່ສັງຄົມ

ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ມີພັນທະສະໜອງຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ແກ່ຜູ້ຮຽນ, ປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງ, ສະມາຄົມພໍ່ແມ່ນັກຮຽນ, ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ເພື່ອສຶກສາອົບຮົມຜູ້ຮຽນໃຫ້ເປັນພົນລະເມືອງດີ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິການດ້ານວິຊາການແກ່ຊຸມຊົນ ດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບຕາມຄວາມສາມາດຕົວຈິງ.

ພາກທີ VIII
ການລົງທຶນໃຫ້ແກ່ການສຶກສາ

ໝວດທີ 1
ການລົງທຶນໃສ່ການສຶກສາຂອງລັດ

ມາດຕາ 55. ຄວາມໝາຍ

ການລົງທຶນໃສ່ການສຶກສາຂອງລັດ ແມ່ນການສະໜອງ ງົບປະມານ, ທຶນຮອນ ເພື່ອພັດທະນາການສຶກສາ ເຊັ່ນ: ກໍ່ສ້າງບຸກຄະລາກອນ, ອາຄານສະຖານທີ່, ປະກອບພາຫະນະ, ວັດຖຸປະກອນ, ສື່ການຮຽນ-ການສອນ, ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ, ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຕໍ່ຄູ, ຜູ້ຮຽນ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 56. ແຫຼ່ງທຶນ

ແຫຼ່ງທຶນການສຶກສາ ແມ່ນມາຈາກງົບປະມານຂອງລັດເປັນຕົ້ນຕໍ, ນອກຈາກນັ້ນ ກໍຍັງໄດ້ມາຈາກການປະກອບສ່ວນຂອງການຈັດຕັ້ງ, ບຸກຄົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລວມທັງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ.

ມາດຕາ 57. ງົບປະມານການສຶກສາ

ລັດຕ້ອງຈັດບູລິມະສິດ ແລະ ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນລາຍຈ່າຍງົບປະມານແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຈົນບັນລຸ 18%ຂຶ້ນໄປ. ການສະໜອງງົບປະມານສຳລັບການບໍລິຫານປົກກະຕິ ໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາຕ່າງໆ ໃຫ້ຄິດໄລ່ຕາມຈຳນວນຜູ້ຮຽນ. ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລາຍຈ່າຍງົບ ປະມານດັ່ງກ່າວຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນທຶນສົມທົບກັບໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອ, ການກູ້ຢືມຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ທັນເວລາ.

ສຳລັບມະຫາວິທະຍາໄລຂອງລັດ ໃຫ້ມີງົບປະມານສະເພາະຂອງຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ງົບປະມານແຫ່ງລັດ.

ມາດຕາ 58. ກອງທຶນ

ລັດຖະບານສົ່ງເສີມອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ເອກະຊົນ, ຊຸມຊົນ ແລະ ບຸກຄົນ ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນກອງທຶນຕ່າງໆ ເພື່ອພັດທະນາການສຶກສາ.

ສຳລັບລະບຽບການສ້າງຕັ້ງ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ກອງທຶນນັ້ນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 59. ການເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ

ລັດເປັນຜູ້ກຳນົດອັດຕາການເກັບ ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ການສຶກສາ.

ການຄຸ້ມຄອງ, ການນຳໃຊ້ ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ການສຶກສາ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 2
ການລົງທຶນຂອງເອກະຊົນຕໍ່ການສຶກສາ

ມາດຕາ 60. ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການລົງທຶນ

ລັດສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ລວມໝູ່ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເອກະຊົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນໃສ່ການສຶກສາ ດ້ວຍການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາລະດັບຕ່າງໆ, ເປີດການຮຽນ-ການສອນ ຕາມລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ແລະ ຕາມຫຼັກສູດ ທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການ ອະນຸມັດ ເພື່ອບໍລິການໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ໂດຍໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນທີ່ເໝາະສົມຈາກຜູ້ຮຽນ.

ການລົງທຶນ ມີຫຼາຍຮູບການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 61. ການຄຸ້ມຄອງ

ລັດຖະບານເປັນຜູ້ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ, ການເຄື່ອນໄຫວ, ການຄຸ້ມຄອງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ຂອງເອກະຊົນ.

ພາກທີ IX
ການຄຸ້ມຄອງລັດຕໍ່ການສຶກສາ, ການກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການສຶກສາ

ໝວດທີ 1
ການຄຸ້ມຄອງລັດຕໍ່ການສຶກສາ

ມາດຕາ 62. ອົງການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາ

ລັດຖະບານເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງການສຶກສາຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງສຶກສາທິການ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາໂດຍກົງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານການສຶກສາ ປະກອບດ້ວຍ: ກະຊວງສຶກສາທິການ, ພະແນກສຶກສາແຂວງ, ນະຄອນ, ຫ້ອງການສຶກສາເມືອງ, ເທດສະບານ.

ມາດຕາ 63. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ

ໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາ ກະຊວງສຶກສາທິການ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດດັ່ງນີ້ :

1. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນະໂຍບາຍ, ແຜນງານ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາ ເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານພິຈາລະນາ;
2. ສ້າງຮ່າງກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການສຶກສາ ;
3. ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນະໂຍບາຍ, ແຜນງານ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາ, ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການສຶກສາ;
4. ສ້າງ, ພັດທະນາຫຼັກສູດ, ອຸປະກອນ, ສື່ການຮຽນ-ການສອນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ຈັດຕັ້ງການຝຶກອົບຮົມການນຳໃຊ້;
5. ຊີ້ນຳການລົບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສື ແລະ ຍົກລະດັບການສຶກສາ ຕິດພັນກັບການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບຂັ້ນພື້ນຖານ;
6. ກຳນົດມາດຕະຖານ ແລະ ການອອກແບບຂອງອາຄານສະຖານທີ່ການສຶກສາ ;
7. ກໍ່ສ້າງ, ນຳໃຊ້, ບຳລຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ຄູ ແລະ ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ;
8. ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາຕ່າງໆ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
9. ຊີ້ນຳ, ຕິດຕາມ, ຊຸກຍູ້, ກວດກາ, ກວດການ, ປະເມີນຜົນວຽກງານການສຶກສາ ;
10. ປະສານສົມທົບກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ ກ່ຽວກັບວຽກງານການສຶກສາ;
11. ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ງົບປະມານການສຶກສາໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ;
12. ພົວພັນຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ໃນວຽກງານການສຶກສາ;
13. ລາຍງານກ່ຽວກັບການປະຕິບັດວຽກງານການສຶກສາ ໃຫ້ລັດຖະບານ ແລະ ຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ;

14. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 64. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງພະແນກສຶກສາ ແຂວງ, ນະຄອນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາ ພະແນກສຶກສາ ແຂວງ, ນະຄອນ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ດັ່ງນີ້ :

1. ຜັນຂະຫຍາຍແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນະໂຍບາຍ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ຂອງແຂວງ, ນະຄອນ ເປັນແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການສະເພາະຂອງຕົນ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
2. ເຜີຍແຜ່, ຕິດຕາມ, ຊີ້ນຳ ແລະ ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການສຶກສາ ;
3. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການລຶບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສື ແລະ ຍົກລະດັບການສຶກສາ ຕິດພັນກັບການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບຂັ້ນພື້ນຖານ ;
4. ບຳລຸງ, ກໍ່ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ , ນຳໃຊ້ ຄູ ແລະ ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ;
5. ຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານ ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາຕ່າງໆ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ;
6. ຊີ້ນຳ, ຊຸກຍູ້ , ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ກວດການ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການປະຕິບັດແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ພັດທະນາການສຶກສາ ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
7. ປະສານສົມທົບກັບ ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຂັ້ນຂອງຕົນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ຽວກັບວຽກງານການສຶກສາ;
8. ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ງົບປະມານການສຶກສາໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ;
9. ພົວພັນຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ໃນວຽກງານການສຶກສາ ຕາມການຕົກລົງຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ;
10. ລາຍງານກ່ຽວກັບການປະຕິບັດວຽກງານການສຶກສາ ໃຫ້ກະຊວງສຶກສາທິການ, ອົງການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນ ແລະ ຄະນະສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ ປະຈຳເຂດເລືອກຕັ້ງ;
11. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 65. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດຂອງຫ້ອງການສຶກສາ ເມືອງ, ເທດສະບານ

ໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາ ຫ້ອງການສຶກສາເມືອງ, ເທດສະບານມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນະໂຍບາຍ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ;
2. ເຜີຍແຜ່, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການສຶກສາ ;
3. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການລຶບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສື ;
4. ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ຄູ ແລະ ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ;
5. ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ໂຮງຮຽນ ແລະ ສູນການສຶກສາຕ່າງໆ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;

6. ປະເມີນຜົນ, ສະຫລຸບ ແລະ ລາຍງານການປະຕິບັດແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາ ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
7. ປະສານສົມທົບກັບອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຂັ້ນຂອງຕົນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ຽວກັບວຽກງານການສຶກສາ;
8. ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ງົບປະມານການສຶກສາໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ;
9. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 66. ສະພາທີ່ປຶກສາການສຶກສາ

ສະພາທີ່ປຶກສາການສຶກສາ ໝາຍເຖິງ ການຈັດຕັ້ງໜຶ່ງ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຂະແໜງການສຶກສາ, ປະກອບດ້ວຍຫຼາຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ : ຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ, ປັນຍາຊົນ, ຜູ້ຕາງໜ້າແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ຜູ້ປະກອບການດ້ານທຸລະກິດ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ມີໜ້າທີ່ໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານນະໂຍບາຍ, ການມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການພັດທະນາການສຶກສາຢູ່ຂັ້ນຂອງຕົນ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາ, ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ມີສິດສ້າງຕັ້ງສະພາທີ່ປຶກສາ ການສຶກສາຂອງຕົນຂຶ້ນ.

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງສະພາທີ່ປຶກສາ ການສຶກສາ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 67. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຂະແໜງການອື່ນ ເປັນຕົ້ນ ຄະນະກຳມະການ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ການເງິນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ປະສານສົມທົບ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຂະແໜງການສຶກສາ ຕາມພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໃນການສ້າງແຜນການ, ແບ່ງງົບປະມານ, ລົງທຶນ ແລະ ສົ່ງເສີມວຽກງານການສຶກສາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການສຶກສາ ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ.

ໝວດທີ 2
ການກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການສຶກສາ

ມາດຕາ 68. ການກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການສຶກສາ

ການກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການສຶກສາ ແມ່ນການປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງລັດຕໍ່ການສຶກສາ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ, ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ມາດຕະຖານກ່ຽວກັບການສຶກສາ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ເສີມຂະຫຍາຍດ້ານຕັ້ງໜ້າ, ຈຳກັດ, ແກ້ໄຂດ້ານຫຍໍ້ທໍ້ ແລະ ການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ ແລ້ວສະຫລຸບ, ຕີລາຄາ, ປະເມີນຜົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ໂປ່ງໃສ.

ມາດຕາ 69. ອົງການກວດກາການສຶກສາ

ອົງການກວດກາການສຶກສາ ປະກອບດ້ວຍ ອົງການກວດກາການສຶກສາພາຍໃນ ແລະ ອົງການກວດກາການສຶກສາພາຍນອກ.

ອົງການກວດກາການສຶກສາພາຍໃນ ແມ່ນອົງການດຽວກັນກັບອົງການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 62 ຂອງກົດໝາຍ ສະບັບນີ້.

ອົງການກວດກາການສຶກສາພາຍນອກ ແມ່ນອົງການກວດກາທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບຂະແໜງການສຶກສາ.

ມາດຕາ 70. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງອົງການກວດກາການສຶກສາພາຍໃນ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ຮັບຜິດຊອບ ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ປະເມີນຜົນການບໍລິຫານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການສຶກສາ, ການຮຽນ-ການສອນ ທົ່ວຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວອື່ນໆ ຂອງພະແນກສຶກສາ ແຂວງ, ນະຄອນ, ເມືອງ, ເທດສະບານ, ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ທີ່ຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ; ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ການປະຕິບັດຫຼັກສູດຂອງໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາ ທີ່ຂຶ້ນກັບຂະແໜງການອື່ນ.

ພະແນກສຶກສາ ແຂວງ, ນະຄອນ ຮັບຜິດຊອບຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການບໍລິຫານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການສຶກສາ, ການຮຽນ-ການສອນ ທົ່ວແຂວງ, ນະຄອນ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວອື່ນໆ ຂອງຫ້ອງການສຶກສາເມືອງ, ເທດສະບານ, ໂຮງຮຽນ, ສູນ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາຕ່າງໆ ທີ່ຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ.

ຫ້ອງການສຶກສາເມືອງ, ເທດສະບານ ຮັບຜິດຊອບຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການບໍລິຫານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການສຶກສາ, ການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວອື່ນໆ ຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ສູນການສຶກສາຕ່າງໆ ທີ່ຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 71. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງຜູ້ກວດກາ

ໃນການກວດກາການສຶກສາ ຂະແໜງການສຶກສາ ຕ້ອງໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງພະນັກງານຂອງຕົນ ເພື່ອເປັນຜູ້ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການສຶກສາ ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ດັ່ງນີ້ :

1. ປະຕິບັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍກ່ຽວກັບການກວດກາ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ກວດກາການປະຕິບັດ ມະຕິ, ຄໍາສັ່ງ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການສຶກສາ;
3. ກວດກາການປະຕິບັດຈຸດໝາຍ, ແຜນງານ, ໂຄງການ, ເນື້ອໃນຫຼັກສູດ ແລະ ວິທີການສິດສອນ, ລະບຽບການສອບເສັງ, ການອອກປະກາສະນີຍະບັດ ແລະ ຄຸນນະພາບການສຶກສາ;
4. ກວດກາການແກ້ໄຂຄໍາສະເໜີຂອງປະຊາຊົນກ່ຽວກັບການສຶກສາ;
5. ສະເໜີໃຈະຊົ່ວຄາວການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການສຶກສາ ແລະ ສະເໜີປະຕິບັດມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ກ່ຽວ;
6. ຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ໃນຂົງເຂດການສຶກສາ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
7. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການກວດກາລັດ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 72. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງຜູ້ຖືກກວດກາ

ຜູ້ຖືກກວດກາ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ດັ່ງນີ້ :

1. ສະເໜີໃຫ້ຜູ້ກວດກາແຈ້ງຂໍ້ຕົກລົງກ່ຽວກັບການກວດກາ;
2. ສ້າງເງື່ອນໄຂ, ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ຜູ້ກວດກາ ແລະ ປະຕິບັດ ຕາມຂໍ້ຕົກລົງກ່ຽວກັບການກວດກາ;
3. ສະໜອງຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານ ກ່ຽວກັບການກວດກາຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຊັດເຈນ ແລະ ທັນເວລາ;
4. ສະເໜີໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການຕົກລົງ, ທັດສະນະທ່າທີ ແລະ ການກະທໍາອື່ນໆ ຂອງຜູ້ກວດກາ ທີ່ຕົນເຫັນວ່າບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
5. ທວງເອົາການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຕາມກົດໝາຍ ຈາກຜູ້ກວດກາທີ່ມີການກະທໍາບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
6. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການກວດກາລັດ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 73. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດຂອງອົງການກວດກາການສຶກສາພາຍນອກ

ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການກວດກາການສຶກສາພາຍນອກ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ.

ພາກທີ X
ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 74. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ຊຶ່ງລັດຖະບານເປັນຜູ້ກໍານົດ.

ມາດຕາ 75. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ຕັກເຕືອນ, ປະຕິບັດມາດຕະການ ທາງດ້ານບໍລິຫານ, ທາງແພ່ງ ຫຼື ຖືກລົງໂທດ ຕາມກົດໝາຍແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເບົາ ຫຼື ໜັກ.

ພາກທີ XI
ວັນຄູແຫ່ງຊາດ ແລະ ເຄື່ອງໝາຍການສຶກສາ

ມາດຕາ 76. ວັນຄູແຫ່ງຊາດ

ລັດ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ກໍານົດເອົາວັນທີ 7 ຕຸລາ ເປັນວັນຄູແຫ່ງຊາດ.

ວັນຄູແຫ່ງຊາດ ເປັນວັນພັກລັດຖະການ ສໍາລັບ ຄູ-ອາຈານ, ຜູ້ຮຽນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ.

ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ພ້ອມດ້ວຍປະຊາຊົນ ເປັນເຈົ້າ ການ, ປະກອບສ່ວນ ແລະ ຈັດຕັ້ງສະເຫຼີມສະຫຼອງ ວັນຄູແຫ່ງຊາດ ເພື່ອລະນຶກເຖິງຄຸນງາມຄວາມດີຂອງ ຜູ້ເປັນຄູ-ອາຈານ.

ມາດຕາ 77. ເຄື່ອງໝາຍການສຶກສາ

ຂະແໜງການສຶກສາມີເຄື່ອງໝາຍຂອງຕົນເປັນຕົ້ນ ກາໝາຍ, ກາໝາຍຊັ້ນ ແລະ ເຄື່ອງແບບຂອງຄູ, ບຸກຄະລາກອນການສຶກສາ ແລະ ຜູ້ຮຽນ ຊຶ່ງກະຊວງສຶກສາທິການເປັນຜູ້ກຳນົດ.

ພາກທີ XII
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 78. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 79. ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປ່ຽນແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາ ສະບັບ ເລກທີ 03/ສພຊ ລົງວັນທີ 8 ເມສາ 2000.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫຼັງ ເກົ້າສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ